

आकाशवाणी पुणे
प्रादेशिक वृत्तविभाग
राष्ट्रीय बातमीपत्र
सकाळी 09 वाजून 20 मिनिटं

दिनांक: 27.05.2024

वार: सोमवार

१. लोकसभा निवडणुकीच्या सातव्या आणि शेवटच्या टप्प्यासाठीच्या प्रचाराला वेग
२. मोबाइल सेवा प्रदात्यांना आंतरराष्ट्रीय बनावट कॉल ब्लॉक करण्यासाठी सरकारचे निर्देश,
३. बौद्धिक संपदा, जनुकीय साधनस्रोत आणि पारंपरिक ज्ञानावरील विश्व संघटनेचा कराराला भारतासह दीडशेहून अधिक देशांची मान्यता,
४. राजकोट गेम झोन आग दुर्घटनेसंदर्भात मालकासह सहा जणांवर सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा,
५. आयपीएल क्रिकेट स्पर्धेच्या अंतिम सामन्यात कोलकाता नाइट रायडर्सचा विजय आणि
६. पश्चिम बंगालच्या किनारपट्टीला तडाखा दिल्यानंतर रेमल चक्रीवादळाचा बांगलादेशात प्रवेश.

प्रचार

लोकसभा निवडणुकीच्या सातव्या आणि शेवटच्या टप्प्यासाठीच्या प्रचाराला आता वेग आला आहे. विविध राजकीय पक्षांच्या दिग्गज नेत्यांचे आपल्या पक्षाच्या उमेदवारांसाठी प्रचार सुरू आहेत. या टप्प्यात सात राज्य आणि एका केंद्रशासित प्रदेशातील अशा एकंदर ५७ लोकसभा मतदारसंघांसाठी १ जून रोजी मतदान होणार आहे.

बनावट

मोबाइल सेवा प्रदात्यांना आंतरराष्ट्रीय बनावट कॉल ब्लॉक करण्यासाठी सरकारने निर्देश जारी केले आहेत. दळणवळण मंत्रालयाने एका निवेदनात ही माहिती दिली आहे. फसवणूक करणारे काही जण, भारतीय नागरिकांना भारतीय मोबाइल नंबर दाखवून त्यांना आंतरराष्ट्रीय बनावट कॉल करतात आणि सायबर-गुन्हे तसंच आर्थिक फसवणूक करत आहेत. हे कॉल्स भारतातून आल्यासारखे वाटतात मात्र प्रत्यक्षात परदेशातील सायबर-गुन्हेगार कॉलिंग लाइन आयडेंटिटीमध्ये फेरफार करून तसं भासवतात. बनावट डिजिटल अटक, फेड-एक्स घोटाळे, कुरिअरमध्ये ड्रग्स- अंमली पदार्थ, तोतया सरकारी आणि पोलिस अधिकारी, दूरसंचार विभाग - 'ट्राय' कडून मोबाईल क्रमांक कायमस्वरूपी बंद करणे अशा अनेक प्रकरणांमध्ये या कॉल्सचा गैरवापर होत आहे.

असे बनावट कॉल ओळखण्यासाठी आणि ते ब्लॉक करण्यासाठी दूरसंचार विभाग तसंच मोबाइल सेवा पूर्वाग्या कंपन्यांनी एक प्रणाली तयार केली आहे. भारतातल्या कोणत्याही मोबाइल ग्राहकाला येणारे असे आंतरराष्ट्रीय बनावट कॉल्स दूरसंचार विभागाने जारी केलेल्या निर्देशांनुसार आधीच ब्लॉक केले जात

आहेत. तसे निर्देश मोबाइल सेवा पुरवणाच्या कंपन्यांनाही जारी करण्यात आल्याचं मंत्रालयानं म्हटलं आहे.

WIPO करार

जागतिक बौद्धिक संपदा संघटनेचा - बौद्धिक संपदा, अनुवांशिकसंसाधनं आणि आनुषंगिक पारंपरिक ज्ञान याबद्दलचा करार भारतासह विकसनशील देशांसाठी एक महत्त्वपूर्ण विजय असल्याचं केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयानं म्हटलं आहे. हे देश पारंपारिक ज्ञान आणि विपुल बुद्धिमतेच्या विविधतेचं भांडार असून शतकानुशतके अर्थव्यवस्था, समाज आणि संस्कृतींना आधार देणारी ज्ञान आणि बुद्धिची ही प्रणाली आता जागतिक बौद्धिक संपदा प्रणालीमध्ये या कराराद्वारे एकत्रित झाली आहे. स्थानिक समुदाय आणि त्यांचे अनुवांशिक साधनस्रोत आणि आनुषंगिक पारंपरिक ज्ञान यांच्यातील संबंधांना आता जागतिक बौद्धिक संपदा समुदायामध्ये ओळख मिळाली आहे. हा करार केवळ जैवविविधतेचं संरक्षण करणारा नसून पेटंट प्रणालीमध्ये पारदर्शकता वाढवणारा आणि नवकल्पनांना बळ देणारा असल्याचंही मंत्रालयानं म्हटलं आहे. दीर्घकाळापासून पाठपुरावा करण्यात आलेला हा करार भारत आणि इतर विकसनशील देशांसाठी एक मोठा विजय आहे. दोन दशकांच्या वाटाघाटीनंतर आणि सामूहिक पाठिंब्यानं, हा करार 150 हून अधिक देशांच्या सहमतीनं स्वीकारण्यात आला आहे.

आयुष्य

आयुष्य मंत्रालयाच्या वतीनं आज नवी दिल्लीतल्या अखिल भारतीय आयुर्वेद सामान्य विमा कंपन्या आणि आयुष्य रुग्णालयांच्या मालकांसाठी जनजागृती कार्यक्रमाचं आयोजन करण्यात आलं आहे. या कार्यक्रमाचा उद्देश केवळ नागरिकांना सुलभ आणि किफायतशीर उपचार देण्याचाच नसून देशातील सार्वजनिक आणि खाजगी आयुष्य रुग्णालयांच्या विमा संरक्षणामध्ये सुसूत्रता आणण्याचाही आहे असं मंत्रालयानं एका निवेदनात म्हटलं आहे. या कार्यक्रमाद्वारे आरोग्य विमा योजनांचा नियामक आराखडा तयार करून त्यामध्ये आयुष्य उपचारांना मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी, तसंच आव्हाने आणि संधी या दोन्हींचे निराकरण करण्यासाठी प्रमुख भागधारकांमधील संवाद सुलभ करण्यावर चर्चा करण्यात येईल. त्याचबरोबर आयुष्य क्षेत्रातील विमा संरक्षण, विमा क्षेत्रासाठी मानक उपचार मार्गदर्शक तत्त्वे, विमा क्षेत्रातील आयुष्यचा प्रवेश आदी विषयांवरही चर्चा होणार आहे.

उष्णता

वाढत्या उष्णतेच्या पार्श्वभूमीवर आरोग्य मंत्रालयाने कर्मचाऱ्यांसाठी कामाच्या ठिकाणी उष्णतेच्या आवश्यक उपाययोजना करण्याचा सल्ला मालकांना दिला आहे. कर्मचाऱ्यांना कामाच्या ठिकाणी पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्याचं आवाहन मंत्रालयानं केलं आहे. तापमान कमी असतानाच्या वेळेत कामाचं आणि विश्रांतीचं वेळापत्रक तयार करण्याचा उपाय मंत्रालयानं सांगितला असून उष्णतेशी संबंधित आजाराची लक्षणे ओळखण्यासाठी कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्याचा सल्ला ही दिला आहे.

अति उष्णतेमुळे, शरीरावर पुरळ उठणे, थकवा आणि डोकेदुखी, चक्कर येणे, निर्जलीकरण आणि श्वासोच्छ्वासाच्या समस्या उद्भवू शकतात. मात्र ही उष्णतेशी संबंधित आजाराची सामान्य लक्षणे आहेत, असे मंत्रालयाने म्हटले आहे.

पांडे

मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने लष्करप्रमुख जनरल मनोज पांडे यांच्या सेवेत 30 जूनपर्यंत एक महिना मुदतवाढ देण्यास मान्यता दिली आहे. 31 मे या त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या पुढे ही मुदतवाढ देण्यात आली आहे. ३० एप्रिल २०२२ रोजी लष्करप्रमुख म्हणून त्यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. लष्करप्रमुख म्हणून पदभार स्वीकारण्यापूर्वी त्यांनी लष्कराच्या उपप्रमुखपदाची जबाबदारी सांभाळली होती. हे राष्ट्रीय बातमीपत्र आपण विविध भारतीच्या पुणे केंद्रावरून ऐकत आहात..

राजकोट

राजकोट इथल्या टीआरपी गेम झोनमधील आग दुर्घटनेच्या संदर्भात मालकासह सहा जणांवर सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा नोंदवण्यात आला आहे. यापैकी मालक युवराज सिंग सोळंकी याच्यासह दोघांना अटक करण्यात आली आहे. टीआरपी गेम झोनमध्ये लोक मनोरंजनाचे खेळ खेळत असताना छताला आग लागून ते कोसळलं आणि त्याखाली काही लहान मुलांसह २८ जण मरण पावले होते. गुजरात उच्च न्यायालयानं या घटनेची स्वतःहून दखल घेतली आहे.

पंतप्रधान कान

कान चित्रपट महोत्सवात पुरस्कार मिळालेल्या चित्रपट दिग्दर्शिका पायल कपाडिया यांचं पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी समाजमाध्यमाद्वारे अभिनंदन केलं आहे. ग्रां प्रि जिंकण्याच्या त्यांच्या ऐतिहासिक कामगिरीबद्दल भारताला अभिमान वाटत असल्याचं मोदी यांनी म्हटलं आहे. पायल यांची प्रतिभा जागतिक स्तरावर चमकत असून यातून भारताच्या सर्जनशीलतेचं दर्शन होत आहे. हा पुरस्कार केवळ पायल यांचा सन्मान नाही, तर यामुळे भारताच्या नव्या पिढीच्या चित्रपटकर्मींना प्रेरणा मिळेल, असंही पंतप्रधानांनी म्हटलं आहे.

माहिती आणि प्रसारण मंत्री अनुराग सिंग ठाकूर यांनीही राष्ट्रीय चित्रपट आणि दूरचित्रवाणी संस्था अर्थात एफ टी आय आय च्या माजी विद्यार्थिनी पायल कपाडिया यांच्या यशाबद्दल अभिनंदन केलं आहे. गेल्या ३ दशकांमध्ये पहिल्यांदाच पायल कपाडिया यांनी दिग्दर्शित केलेल्या 'ऑल वी इमॅजिन अँज लाइट' या चित्रपटाने ग्रां प्रि पुरस्काराला गवसणी घातली. पायल कपाडिया हा बहुमान मिळवणाऱ्या पहिल्यावहिल्या भारतीय आहेत.

भारत हा जगातील सर्वात मोठा फीचर फिल्म निर्माता आहे आणि आपण एकत्रितपणे भारताला सर्जनशील क्षेत्रात महाशक्ती बनवू शकतो असं सांगून सरकार प्रत्येक इच्छुक चित्रपट निर्मात्याला संसाधनं देण्यासाठी आणि सहकार्य करण्यासाठी वचनबद्ध असल्याचं ठाकूर यावेळी म्हणाले.

त्रिपक्षीय शिखर

चीन, जपान आणि दक्षिण कोरियाचे नेते आज सोलमध्ये नवव्या त्रिपक्षीय शिखर परिषदेसाठी भेटणार आहेत. गेल्या चार वर्षांनंतर या राष्ट्रंमधली ही पहिलीच शिखर परिषद आहे. रविवारी एकमेकांशी द्विपक्षीय चर्चेसाठी नेत्यांनी स्वतंत्रपणे भेट घेतल्याच्या एकदिवसानंतर ही बैठक होणार आहे. सोल इथल्या अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार, अर्थव्यवस्था आणि व्यापार, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान, लोकांदरम्यान देवाणघेवाण आणि आरोग्य आणि वृद्ध लोकसंख्येसह सहा क्षेत्रांबाबत हे नेते संयुक्तनिवेदन जारी करणे अपेक्षित आहे.

दरम्यान, उत्तर कोरियाने उपग्रह अंतरिक्षात पाठवण्यासाठी अग्नीबाण प्रक्षेपित करण्याची योजना असल्याची नोटीस दिली आहे अशी माहिती जपाननं दिली. त्रिपक्षीय नेत्यांची यापूर्वीची बैठक डिसेंबर 2019 मध्ये झाली होती. तेव्हापासून, कोविडमहामारी आणि इतर कारणांमुळे ती स्थगित करण्यात आली होती. चीन, जपान आणि दक्षिण कोरिया या तीन आशियाई राष्ट्रांचा एकत्रितपणे जागतिक सकल देशांतर्गत उत्पादनाच्या सुमारे 25 टक्के वाटा आहे आणि ते आर्थिक आणि सांस्कृतिकदृष्ट्या एकमेकांशी घनिष्ट जोडलेले आहेत. परंतु जपानच्या युद्धकाळातील आक्रमकतेमुळे त्यांच्यासंबंधांना वारंवार धक्का बसला आहे.

आयपीएल क्रिकेट

आयपीएल क्रिकेट स्पर्धेच्या च्या अंतिम सामन्यात काल कोलकाता नाइट रायडर्स नं सनरायझर्स हैदराबाद चा 8 गडी राखून पराभव केला. नाणेफेक जिंकून प्रथम फलंदाजी करणाऱ्या सनरायझर्स संघ 113 धावांवर सर्वबाद झाला. चेन्नईच्या एम ए चिदंबरम स्टेडियमवर झालेल्या सामन्यात सनरायझर्सच्या 114 धावांचा पाठलाग कोलकाता नाइट रायडर्सनं केवळ 10 षटकं आणि 3 चेंडूत पूर्ण केला. केकेआर कडून व्यंकटेश अय्यरने नाबाद 52 आणि रहमानउल्ला गुरबाजने 39 धावा केल्या. मिशेल स्टार्क ला सामना वीर घोषित करण्यात आला.

रेमल

रेमल चक्रीवादळानं बांगलादेशचा किनारा ओलांडल्यानंतर त्याचा जोर आता कमी झाला आहे. दरम्यान ,काल रात्री उशिरा रेमल चक्रीवादळ बांगला देशाच्या खेपुपारा आणि बंगालच्या उपसागरातल्या बेटांदरम्यान दाखल झालं. त्यामुळे उत्तर आणि दक्षिण २४ परगणा जिल्ह्यातील सुंदरबन आणि किनारी भागात मुसळधार ते अति मुसळधार पावसाची नोंद झाली आहे. हावडा, हुगळी, कोलकाता, नादिया जिल्ह्यातही तसंच उत्तर बंगालमध्ये मालदा इथं पाऊस पडत आहे. कोलकाता शहर आणि उपनगरात सोसाट्याचा वारा वाहत असून राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या 14 तुकड्या पश्चिम बंगालमध्ये बचाव आणि मदत कार्य करत आहेत. याशिवाय, आवश्यकतेनुसार मदतीसाठी अतिरिक्त पथकं नेमण्यात आली आहेत. प्रत्येक जिल्ह्यात एक विशेष नियंत्रण कक्ष तर, कोलकाता पोलीस मुख्यालयात एकात्मिक नियंत्रण कक्ष सुरू करण्यात आला आहे.

रेमल बैठक

उत्तर बंगालच्या उपसागरात "रेमल" चक्रीवादळाच्या तयारीचा आढावा घेण्यासाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी काल नवी दिल्लीत एक बैठक घेतली. बैठकीदरम्यान, त्यांना राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन समिती पश्चिम

बंगाल सरकारच्या नियमित संपर्कात असल्याची माहिती देण्यात आली . सर्व मच्छिमारांना दक्षिण बंगालच्या उपसागरात आणि अंदमानच्या समुद्रात जाऊ नये असा सल्ला देण्यात आला असून सुमारे एक लाख लोकांना सुरक्षित ठिकाणी हलवलं जात आहे. भारतीय हवामान विभाग बांगलादेशलाही नियमित आणि अद्ययावत माहिती देत आहे.

याबरोबरच ही राष्ट्रीय बातमीपत्र संपलं. नमस्कार.